

Số: 51

Ngày 31/12/2018

Bản tin hàng tuần
ra ngày thứ Hai

VĂN BẢN PHÁP LUẬT MỚI

VĂN BẢN MỚI

- 1. Chính phủ quy định về kết hợp quốc phòng với kinh tế- xã hội và kinh tế - xã hội với quốc phòng.*
- 2. Điều kiện để chứng từ điện tử có giá trị là bản gốc.*
- 3. Quy định về an toàn lao động khi làm việc trong không gian hạn chế.*
- 4. Nhà đầu tư chỉ được mở 01 tài khoản ngoại tệ trước đầu tư.*
- 5. Biểu phí dịch vụ thanh toán tại Ngân hàng Nhà nước mới nhất.*
- 6. Hướng dẫn chế độ hỗ trợ người có công đang ở nước ngoài.*

VĂN BẢN TRÊN BÀN SOẠN THẢO

Dự thảo Luật xuất, nhập cảnh của công dân Việt Nam.

GIẢI ĐÁP PHÁP LUẬT

- 1. Mức lương tối thiểu vùng năm 2019 được điều chỉnh như thế nào?*
- 2. Mức lương tối thiểu vùng theo địa bàn được áp dụng theo nguyên tắc nào?*
- 3. Việc áp dụng mức lương tối thiểu vùng được thực hiện như thế nào?*
- 4. Người lao động đã qua học nghề, đào tạo nghề được áp dụng mức lương tối thiểu vùng gồm những đối tượng nào?*

VĂN BẢN CỦA QUỐC HỘI, CHÍNH PHỦ, THỦ TƯỚNG CHÍNH PHỦ

1. CHÍNH PHỦ QUY ĐỊNH VỀ KẾT HỢP QUỐC PHÒNG VỚI KINH TẾ - XÃ HỘI VÀ KINH TẾ - XÃ HỘI VỚI QUỐC PHÒNG

Ngày 21/12/2018, Chính phủ ban hành Nghị định số 164/2018/NĐ-CP quy định chi tiết về kết hợp quốc phòng với kinh tế - xã hội và kinh tế -

xã hội với quốc phòng. Nghị định này sẽ có hiệu lực từ ngày 10/2/2019.

Việc kết hợp quốc phòng với kinh tế - xã hội sẽ bao gồm việc kết hợp mọi hoạt động về quốc phòng với hoạt động xây dựng và thực hiện chiến lược, quy hoạch, kế hoạch, dự án phát triển kinh tế - xã hội của bộ, ngành, địa phương; bảo đảm môi trường ổn định cho phát triển kinh tế - xã hội của đất nước.

Việc kết hợp kinh tế - xã hội với quốc phòng sẽ bao gồm việc kết hợp trong xây dựng, tham gia thẩm định các chiến lược, quy hoạch, kế hoạch, dự án phát triển kinh tế - xã hội của bộ, ngành, địa phương; kết hợp trong phát triển vùng, lãnh thổ; kết hợp trong các ngành, lĩnh vực chủ yếu của nền kinh tế.

Nghị định cũng quy định cụ thể việc lập kế hoạch về nhu cầu quốc phòng và khả năng kết hợp quốc phòng với kinh tế - xã hội và kinh tế - xã hội với quốc phòng trong thời bình, tình trạng khẩn cấp về quốc phòng và tình trạng chiến tranh. Thẩm quyền phê duyệt kế hoạch được thực hiện theo trình tự: Thủ tướng Chính phủ phê duyệt kế hoạch tổng thể về nhu cầu quốc phòng và khả năng kết hợp quốc phòng với kinh tế - xã hội trong thời bình, tình trạng khẩn cấp về quốc phòng, tình trạng chiến tranh; Bộ trưởng Bộ Quốc phòng phê duyệt kế

hoạch chi tiết về nhu cầu quốc phòng và khả năng kết hợp quốc phòng với kinh tế - xã hội trong thời bình, tình trạng khẩn cấp về quốc phòng, tình trạng chiến tranh do Quân khu và Bộ Tư lệnh thủ đô xây dựng phù hợp với kế hoạch tổng thể đã được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt; Tư lệnh Quân khu phê duyệt kế hoạch chi tiết về nhu cầu quốc phòng và khả năng kết hợp quốc phòng với kinh tế - xã hội trong thời bình, tình trạng khẩn cấp về quốc phòng, tình trạng chiến tranh do Bộ Chỉ huy quân sự tỉnh xây dựng phù hợp với kế hoạch chi tiết đã được Bộ trưởng Bộ Quốc phòng phê duyệt.

Về trách nhiệm, quyền hạn của cơ quan, tổ chức trong kết hợp quốc phòng với kinh tế - xã hội và kinh tế - xã hội kết hợp với quốc phòng cũng được quy định cụ thể trong nghị định như trách nhiệm của Bộ Quốc phòng, trách nhiệm của bộ, cơ quan ngang bộ đến đâu hay trách nhiệm của Ủy ban nhân dân cấp tỉnh, cấp huyện, đơn vị hành chính - kinh tế đặc biệt đến đâu.

2. ĐIỀU KIỆN ĐỂ CHỨNG TỪ ĐIỆN TỬ CÓ GIÁ TRỊ LÀ BẢN GỐC

Ngày 24/12/2018, Chính phủ đã ban hành Nghị định 165/2018/NĐ-CP về giao dịch điện tử trong hoạt động tài chính; trong đó quy định cụ thể về giá trị pháp lý của chứng từ điện tử.

Chứng từ điện tử có giá trị là bản gốc khi được thực hiện một trong

các biện pháp sau: chứng từ điện tử được ký số bởi cơ quan, tổ chức hoặc cá nhân khởi tạo chứng từ điện tử và cơ quan, tổ chức hoặc cá nhân có trách nhiệm liên quan; hệ thống thông tin có biện pháp bảo đảm toàn vẹn chứng từ điện tử trong quá trình truyền gửi, nhận, lưu trữ trên hệ thống...; biện pháp khác mà các bên tham gia giao dịch thống nhất lựa chọn, bảo đảm tính toàn vẹn của dữ liệu, tính xác thực, tính chống chối bỏ, phù hợp với quy định của Luật Giao dịch điện tử.

Theo Nghị định này, chứng từ giấy được chuyển thành điện tử bằng hình thức sao chụp và chuyển thành tệp tin trên hệ thống thông tin, hoặc nội dung của chứng giấy được chuyển thành dữ liệu để lưu vào hệ thống thông tin. Chứng từ giấy được chuyển đổi từ chứng từ điện tử phải đáp ứng

các điều kiện phản ánh đầy đủ, chính xác nội dung của chứng từ điện tử; có thông tin thể hiện chứng từ đã được xử lý trên hệ thống thông tin và tên của hệ thống thông tin hoặc tên của chủ quản hệ thống thông tin; có mã định danh của chứng từ điện tử để phục vụ việc tra cứu, xác minh thông tin hoặc có họ tên, chữ ký của người thực hiện chuyên đổi; có con dấu của cơ quan, tổ chức thực hiện việc chuyên đổi trong trường hợp phải thực hiện theo quy định của pháp luật hoặc theo thỏa thuận giữa các bên giao dịch; tra cứu được tại bất kỳ thời điểm nào trong thời gian hệ thống thông tin hoạt động bình thường.

Việc sửa đổi, lưu trữ, hủy hiệu lực, tiêu hủy, hay niêm phong chứng từ điện tử cũng được quy định rất cụ thể trong nghị định sẽ có hiệu lực từ ngày 10/2/2019 này.

VĂN BẢN CỦA BỘ, NGÀNH, ĐỊA PHƯƠNG

3. QUY ĐỊNH VỀ AN TOÀN LAO ĐỘNG KHI LÀM VIỆC TRONG KHÔNG GIAN HẠN CHẾ

Ngày 25/12/2018, Bộ Lao động Thương binh và Xã hội ban hành Thông tư số 29/2018/TT-BLĐTBXH ban hành Quy chuẩn kỹ thuật quốc gia về an toàn lao động khi làm việc trong

không gian hạn chế. Thông tư có hiệu lực từ ngày 01/07/2019.

Quy định khi vào làm việc và ra khỏi không gian hạn chế được cụ thể hóa như sau: người sử dụng lao động hoặc người quản lý trực tiếp tại cơ sở sản xuất phải bảo đảm hoàn thành việc đánh giá rủi ro và kiểm soát các yếu tố nguy hiểm, yếu tố có hại cho

con người trước khi cấp phép, chấp thuận cho con người vào không gian hạn chế; không ai được phép vào bên trong không gian hạn chế nếu chưa được cấp phép, chấp nhận bởi người có trách nhiệm tại đơn vị; lối vào không gian hạn chế phải gắn biển cảnh báo khu vực nguy hiểm và cấm người không có nhiệm vụ liên quan; khi không có người bên trong và người canh gác vắng mặt thì các lối ra vào không gian hạn chế phải được che chắn phù hợp để ngăn không cho người không có thẩm quyền, không được cấp phép vào bên trong không gian hạn chế; phải bảo đảm có đầy đủ ánh sáng cho người vào làm việc bên trong không gian hạn chế...

Trách nhiệm của người vào trong không gian hạn chế: tuân thủ các quy định nêu tại quy chuẩn này, các quy định khác của pháp luật về an toàn, vệ sinh lao động và các yêu cầu nêu tại quy trình an toàn, vệ sinh lao động khi thực hiện công việc liên quan không gian hạn chế; tuân thủ sự điều hành của người giám sát, chỉ huy; tuân thủ hướng dẫn của người canh gác không gian hạn chế; thông báo cho người canh gác không gian hạn chế, người giám sát, chỉ huy và những người khác có trách nhiệm nếu phát hiện các mối nguy, yếu tố nguy hiểm, rủi ro phát sinh mới trong khi làm việc trong không gian hạn chế.

4. NHÀ ĐẦU TƯ CHỈ ĐƯỢC MỞ 01 TÀI KHOẢN NGOẠI TỆ TRƯỚC ĐẦU TƯ

Ngân hàng Nhà nước Việt Nam hướng dẫn về quản lý ngoại hối đối với đầu tư ra nước ngoài trong hoạt động dầu khí theo Thông tư 31/2018/TT-NHNN ngày 18/12/2018.

Nhà đầu tư chỉ được mở 01 tài khoản ngoại tệ trước đầu tư tại 01 tổ chức tín dụng được phép. Trường hợp dự án đầu tư ở nước ngoài có sự tham gia của nhiều nhà đầu tư, mỗi nhà đầu tư phải mở 01 tài khoản ngoại tệ trước đầu tư riêng biệt tại cùng 01 tổ chức tín dụng được phép để thực hiện việc chuyển ngoại tệ ra nước ngoài trước đầu tư.

Nhà đầu tư chuyển ngoại tệ ra nước ngoài trước đầu tư cho nhiều dự án đầu tư ở nước ngoài phải mở tài khoản ngoại tệ trước đầu tư riêng biệt cho từng dự án. Trường hợp nhà đầu tư sử dụng lợi nhuận thu được từ hoạt động đầu tư ở nước ngoài để tăng vốn, mở rộng hoạt động đầu tư ở nước ngoài phải thực hiện: thủ tục điều chỉnh giấy chứng nhận đăng ký đầu tư ra nước ngoài; có văn bản báo cáo Ngân hàng nhà nước chi nhánh tỉnh, thành phố nơi nhà đầu tư đăng ký giao dịch ngoại hối liên quan đến đầu tư ra nước ngoài trong hoạt động dầu khí trong thời hạn 30 ngày kể từ ngày được cấp Giấy chứng nhận đăng ký

đầu tư ra nước ngoài. Thông tư này sẽ có hiệu lực từ ngày 01/02/2019.

5. BIỂU PHÍ DỊCH VỤ THANH TOÁN TẠI NGÂN HÀNG NHÀ NƯỚC MỚI NHẤT

Ngày 21/12/2018, Ngân hàng Nhà nước Việt Nam đã ban hành Thông tư 33/2018/TT-NHNN sửa đổi, bổ sung Thông tư 26/2013/TT-NHNN về Biểu phí dịch vụ thanh toán qua Ngân hàng Nhà nước Việt Nam.

Một trong những phí dịch vụ được điều chỉnh tại thông tư này là Phí giao dịch thanh toán từng lần qua tài khoản tiền gửi thanh toán tại Ngân hàng nhà nước. Cụ thể: phí thanh toán bằng VNĐ là 0,02% số tiền thanh toán (tối thiểu là 10.000 đồng/món; tối đa là 100.000 đồng/món); phí thanh toán bằng USD là 0,02% số tiền thanh toán (tối thiểu là 0,2 USD/món; tối đa là 5 USD/món); phí thanh toán bằng đồng EURO là 0,02% số tiền thanh toán (tối thiểu 0,2 eur/món, tối đa là 5 eur/món).

Phí thanh toán ngoại tệ là 0,02% số tiền thanh toán (tối thiểu 4.000 đồng/món, tối đa 100.000 đồng/món); phí thanh toán bằng USD là 0,02% số tiền thanh toán (tối thiểu 0,2 USD/món, tối đa 5 USD/món); phí thanh toán bằng đồng EURO là 0,02% số tiền thanh toán (tối thiểu 0,2 eur/món, tối đa 5 eur/món).

6. HƯỚNG DẪN CHẾ ĐỘ HỖ TRỢ NGƯỜI CÓ CÔNG ĐANG Ở NƯỚC NGOÀI

Ngày 16/12/2018, Bộ Quốc phòng đã ban hành Thông tư 170/2018/TT-BQP hướng dẫn một số điều của Nghị định 102/2018/NĐ-CP về chế độ hỗ trợ và một số chế độ đãi ngộ khác với người Việt Nam có công với cách mạng. Thông tư này có hiệu lực từ ngày 30/01/2019

Thông tư hướng dẫn như sau: người có công với cách mạng đã bị dừng hưởng chế độ do hoạch định biên giới quốc gia còn sống, chế độ hỗ trợ được tính từ thời điểm bị dừng hưởng chế độ cho đến khi có quyết định hỗ trợ của UBND cấp tỉnh nơi trực tiếp quản lý, chi trả chế độ hàng tháng trước khi đối tượng định cư ở nước ngoài; nếu đối tượng đã được hưởng chế độ nêu trên nhưng sau đó từ trần thì thân nhân được tiếp tục hưởng chế độ hỗ trợ; thời gian tính hưởng chế độ lần này được tính từ tháng sau liền kề có quyết định hưởng chế độ hỗ trợ lần trước đến thời điểm đối tượng từ trần...

Phương thức chi trả hỗ trợ được thực hiện thông qua ủy quyền của thân nhân ở trong nước hoặc thông qua cơ quan đại diện ngoại giao Việt Nam ở nước ngoài.

Hồ sơ giải quyết chế độ hỗ trợ gồm: Quyết định hưởng trợ cấp, phụ

cấp hằng tháng; Bản trích lục hồ sơ hưởng chế độ ưu đãi hằng tháng đối với người có công với cách mạng (bao gồm cả thân nhân liệt sĩ), hoặc giấy xác nhận của cấp có thẩm quyền (kèm theo bản phô tô hồ sơ, giấy tờ làm căn cứ xác nhận), hoặc Phiếu (Sổ) lĩnh trợ cấp, phụ cấp ưu đãi người có công hằng tháng của đối tượng. Giấy tờ gốc hoặc giấy tờ liên quan đây chứng minh là người tham gia kháng chiến, chiến tranh bảo vệ Tổ quốc, làm nhiệm vụ quốc tế hoặc dân công hỏa tuyến: Quyết định phục viên, xuất ngũ, chuyển ngành, thôi việc hoặc hết

nhiệm vụ hoặc chuyển sang công nhân viên chức quốc phòng rồi thôi việc, quyết định của cơ quan có thẩm quyền cử đi lao động hợp tác quốc tế; phiếu lập sổ trợ cấp phục viên, xuất ngũ, chuyển ngành; giấy tờ gốc hoặc giấy tờ liên quan hướng dẫn tại khoản 1 Điều này; lý lịch quân nhân, lý lịch cán bộ công chức, viên chức, lý lịch cán bộ hoặc bản trích yếu 63 đối với sĩ quan, phiếu quân nhân; lý lịch đi lao động ở nước ngoài, lý lịch đảng viên; sổ bảo hiểm xã hội.

VĂN BẢN TRÊN BÀN SOẠN THẢO

DỰ THẢO LUẬT XUẤT, NHẬP CẢNH CỦA CÔNG DÂN VIỆT NAM

Quốc hội đang tổ chức lấy ý kiến vào Dự thảo Luật xuất, nhập cảnh của công dân Việt Nam. Theo đó, Luật này quy định cấm các hành vi sau: cung cấp thông tin sai sự thật để được cấp giấy tờ xuất nhập cảnh; làm giả, sử dụng giấy tờ giả để xuất cảnh, nhập cảnh; sử dụng giấy tờ xuất nhập cảnh trái quy định của pháp luật Việt Nam; mua, bán, mượn, cho mượn, thuê, cho thuê giấy tờ để làm thủ tục xuất cảnh, nhập cảnh; hủy hoại, tẩy xóa, sửa chữa giấy tờ xuất nhập cảnh; lợi dụng, lạm dụng hoạt động xuất cảnh, nhập cảnh để xâm phạm
Bản tin Tóm tắt văn bản pháp luật mới

phạm an ninh quốc gia, trật tự, an toàn xã hội của nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam; sách nhiễu, gây phiền hà, tự đặt thêm các loại giấy tờ ngoài quy định của Luật này khi giải quyết các thủ tục xuất cảnh, nhập cảnh của công dân; làm sai lệch thông tin trong Cơ sở dữ liệu quốc gia về xuất cảnh, nhập cảnh của công dân Việt Nam; cung cấp, khai thác thông tin trong Cơ sở dữ liệu quốc gia về xuất cảnh, nhập cảnh của công dân Việt Nam trái quy định của pháp luật; thu giữ giấy tờ xuất nhập cảnh của công dân, tạm hoãn xuất cảnh trái quy định của pháp luật.

Sống và làm việc theo Hiến pháp và pháp luật

Dự thảo cũng quy định công dân có các quyền sau: được cấp giấy tờ xuất nhập cảnh; được sử dụng giấy tờ xuất nhập cảnh để ra nước ngoài và từ nước ngoài về nước. Đồng thời công dân có các nghĩa vụ sau: cung cấp đầy đủ, trung thực thông tin liên quan khi đề nghị cấp giấy tờ xuất nhập cảnh; nộp phí xử lý hồ sơ theo quy định; giữ gìn, bảo quản giấy tờ xuất nhập cảnh; trường hợp bị mất giấy tờ xuất nhập cảnh phải trình báo cho cơ quan có thẩm quyền; xuất trình giấy tờ liên quan đến việc xuất cảnh, nhập cảnh theo yêu cầu của cơ quan

Quản lý xuất nhập cảnh, đơn vị kiểm soát xuất nhập cảnh tại cửa khẩu theo quy định.

Giấy tờ xuất nhập cảnh gồm: hộ chiếu ngoại giao; hộ chiếu công vụ; hộ chiếu phổ thông; hộ chiếu tạm thời; giấy thông hành. Thông tin trong giấy tờ xuất nhập cảnh gồm: ảnh; họ và tên; ngày, tháng, năm sinh; giới tính; quốc tịch; số định danh cá nhân; số giấy tờ; ngày, tháng, năm cấp, cơ quan cấp; ngày, tháng, năm hết hạn.

Luật này dự kiến có hiệu lực thi hành từ ngày 01/07/2020.

GIẢI ĐÁP PHÁP LUẬT

1. Hỏi: Mức lương tối thiểu vùng năm 2019 được điều chỉnh như thế nào?

* Trả lời: Khoản 1 điều 3 Nghị định số 157/2018/NĐ-CP ngày 16/11/2018 của Chính phủ quy định mức lương tối thiểu vùng áp dụng đối với người lao động làm việc ở doanh nghiệp như sau:

1. Mức 4.180.000 đồng/tháng, áp dụng đối với doanh nghiệp hoạt động trên địa bàn thuộc vùng I;

2. Mức 3.710.000 đồng/tháng, áp dụng đối với doanh nghiệp hoạt động trên địa bàn thuộc vùng II;

3. Mức 3.250.000 đồng/tháng, áp dụng đối với doanh nghiệp hoạt động trên địa bàn thuộc vùng III;

4. Mức 2.920.000 đồng/tháng, áp dụng đối với doanh nghiệp hoạt động trên địa bàn thuộc vùng IV.

2. Hỏi: Mức lương tối thiểu vùng theo địa bàn được áp dụng theo nguyên tắc nào?

* Trả lời: Điều 4 Nghị định số 157/2018/NĐ-CP ngày 16/11/2018 của Chính phủ quy định nguyên tắc áp dụng mức lương tối thiểu vùng theo địa bàn như sau:

Sống và làm việc theo Hiến pháp và pháp luật

1. Doanh nghiệp hoạt động trên địa bàn nào thì áp dụng mức lương tối thiểu vùng quy định đối với địa bàn đó. Trường hợp doanh nghiệp có đơn vị, chi nhánh hoạt động trên các địa bàn có mức lương tối thiểu vùng khác nhau thì đơn vị, chi nhánh hoạt động ở địa bàn nào, áp dụng mức lương tối thiểu vùng quy định đối với địa bàn đó.

2. Doanh nghiệp hoạt động trong khu công nghiệp, khu chế xuất nằm trên các địa bàn có mức lương tối thiểu vùng khác nhau thì áp dụng theo địa bàn có mức lương tối thiểu vùng cao nhất.

3. Doanh nghiệp hoạt động trên địa bàn có sự thay đổi tên hoặc chia tách thì tạm thời áp dụng mức lương tối thiểu vùng quy định đối với địa bàn trước khi thay đổi tên hoặc chia tách cho đến khi Chính phủ có quy định mới.

4. Doanh nghiệp hoạt động trên địa bàn được thành lập mới từ một địa bàn hoặc nhiều địa bàn có mức lương tối thiểu vùng khác nhau thì áp dụng mức lương tối thiểu vùng theo địa bàn có mức lương tối thiểu vùng cao nhất. Trường hợp doanh nghiệp hoạt động trên địa bàn là thành phố trực thuộc tỉnh được thành lập mới từ một địa bàn hoặc nhiều địa bàn thuộc vùng IV thì áp dụng mức lương tối thiểu vùng quy định đối với địa bàn thành phố

trực thuộc tỉnh còn lại tại Mục 3 Phụ lục ban hành kèm theo Nghị định này.

3. Hỏi: Việc áp dụng mức lương tối thiểu vùng được thực hiện như thế nào?

* Trả lời: Khoản 1 điều 5 Nghị định số 157/2018/NĐ-CP ngày 16/11/2018 của Chính phủ quy định áp dụng mức lương tối thiểu vùng như sau:

Mức lương tối thiểu vùng là mức thấp nhất làm cơ sở để doanh nghiệp và người lao động thỏa thuận và trả lương, trong đó mức lương trả cho người lao động làm việc trong điều kiện lao động bình thường, bảo đảm đủ thời giờ làm việc bình thường trong tháng và hoàn thành định mức lao động hoặc công việc đã thỏa thuận phải bảo đảm: không thấp hơn mức lương tối thiểu vùng đối với người lao động làm công việc giản đơn nhất; cao hơn ít nhất 7% so với mức lương tối thiểu vùng đối với người lao động làm công việc đòi hỏi người lao động đã qua học nghề, đào tạo nghề theo quy định.

4. Hỏi: Người lao động đã qua học nghề, đào tạo nghề được áp dụng mức lương tối thiểu vùng gồm những đối tượng nào?

* Trả lời: Khoản 2 điều 5 Nghị định số 157/2018/NĐ-CP ngày 16/11/2018 của Chính phủ quy định người lao động đã qua học nghề, đào tạo nghề

Sống và làm việc theo Hiến pháp và pháp luật

được áp dụng mức lương tối thiểu vùng gồm:

1. Người đã được cấp chứng chỉ nghề, bằng nghề, bằng trung học chuyên nghiệp bằng trung học nghề, bằng cao đẳng, chứng chỉ đại học đại cương, bằng đại học, bằng cử nhân, bằng cao học hoặc bằng thạc sĩ, bằng tiến sĩ.

2. Người đã được cấp bằng tốt nghiệp trung học chuyên nghiệp, bằng tốt nghiệp đào tạo nghề, bằng tốt nghiệp cao đẳng, bằng tốt nghiệp đại học, bằng thạc sĩ, bằng tiến sĩ; văn bằng, chứng chỉ giáo dục nghề nghiệp; văn bằng giáo dục đại học và văn bằng, chứng chỉ giáo dục thường xuyên theo quy định.

3. Người đã được cấp chứng chỉ theo chương trình dạy nghề thường xuyên, chứng chỉ sơ cấp nghề, bằng tốt nghiệp trung cấp nghề, bằng tốt nghiệp cao đẳng nghề hoặc đã hoàn thành chương trình học nghề theo hợp đồng học nghề quy định tại Luật dạy nghề.

4. Người đã được cấp chứng chỉ kỹ năng nghề quốc gia theo quy định của Luật Việc làm.

5. Người đã được cấp văn bằng, chứng chỉ giáo dục nghề nghiệp đào tạo trình độ sơ cấp, trung cấp, cao đẳng; đào tạo thường xuyên và các chương trình đào tạo nghề nghiệp

khác theo quy định tại Luật giáo dục nghề nghiệp;

6. Người đã được cấp bằng tốt nghiệp trình độ đào tạo của giáo dục đại học theo quy định tại Luật giáo dục đại học.

7. Người đã được cấp văn bằng, chứng chỉ của cơ sở đào tạo nước ngoài.

8. Người đã được doanh nghiệp đào tạo nghề hoặc tự học nghề và được doanh nghiệp kiểm tra, bố trí làm công việc đòi hỏi phải qua đào tạo nghề./.